

PÄÄTÖS

Nro 35/2017/2

Dnro ESAVI/4461/2016

Annettu julkipanon jälkeen
27.1.2017

ASIA Sillan rakentaminen Ruostejärveen Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen välille, Tammela

HAKIJA Tammelan kunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Tammelan kunta on 3.5.2016 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa ponttonisillan rakentamiseen Ruostejärveen Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen välille Tammelan kunnassa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain (587/2011) 3 luvun 2 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA LUONTOARVOT

Kaavoitus

Alueella on voimassa Tammelan kunnanvaltuuston 15.4.2103 hyväksymä ja 3.7.2014 lainvoimaiseksi tullut Ruostejärven itäosan osayleiskaava. Osayleiskaavassa vesialueilla on merkintä Wv, joka tarkoittaa virkistyksen kannalta erittäin tärkeää vesialuetta. Hankealue sijaitsee kiinteistön Leppilampi 834-434-1-61 alueella. Osayleiskaavassa Leppilammin kiinteistön itäranta on joko pientalovaltaista asuntoaluetta (AP) tai loma-asuntoaluetta (RA). Kurjenniemi ja Leppilammin kannas ovat luonnon monimotisuuden tai maiseman kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo-1) ulkoilureittimerkinnällä ja niiden välille on merkitty kevyen liikenteen yhteystarve. Leppilammin kannas on retkeily- ja ulkoilualueetta, jolla ympäristö säilytetään (VR/s).

Alueella on voimassa Tammelan kunnanvaltuuston 27.4.1998 hyväksymä Ruostejärven rantakaavan muutos ja laajennus. Kurjenniemellä sen pohjoisinta osaa luukuun ottamatta on merkintä VRs, joka tarkoittaa virkistysaluetta, jonka luonnonympäristön säilyttämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Luontoarvot

Vuonna 2008 yleiskaavaa varten tehdyn luontoselvityksen mukaan Leppilammin kannas ja Kurjenniemi ovat kuivahkoa mäntykangasta ja ne on arvioitu huomionarvoisiksi elinympäristöiksi. Alueella ei ole muita mainittavia luontoarvoja.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Yleiskuvaus hankkeesta

Tammelan kunta on saanut ulkoilureittitoimituksessa nro 2014-490916 oikeuden 15 vuodeksi Ruostejärven itäosan osayleiskaavan mukaisen ulkoilureitin perustamiseen kiinteistön Leppilammi 834-434-1-61 alueelle. Reitti on osa laajempaa Ilves-reittiin liittyvää ulkoilureittiverkkoa, ja se yhdistää Eerikkilän urheiluopiston ja Hämeen luontokeskuksen välisen kulkureitin. Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen välille Ruostejärveen kiinteistölle Leppilammi rakennetaan ulkoilureittitoimituksen mukainen ulkoilureittisilta. Silta on tarkoitus rakentaa vuoden 2017 kesällä.

Vesistötiedot

Yleistä Ruostejärvi kuuluu Kokemäenjoen vesistöön ja sijaitsee Turpoonjoen vesistöalueeseen (35.98) kuuluvalla Tapolan-Kyynärän vesistöalueella (35.987). Järvi on Loimijoen vesistöalueen latvajärviä. Valuma-alueen pinta-ala on noin 10,2 km². Ruostejärven pinta-ala on 1,74 km² ja suurin syvyys noin 10 m. Teoreettinen keskiviipymä on noin 2 vuotta 5 kuukautta 2 vuorokautta, mutta todellisuudessa vesi vaihtuu osassa järveä hitaammin. Ruostejärven vedet laskevat Myllylahdesta Ruostejokea pitkin Tapolanjärveen. Joen virtaama säätelee Ruostejärven vedenkorkeutta luonnonmukaisesti. Virtaamasta ei ole mittaustietoja, mutta kesäaikaan se on toisinaan hyvin vähäistä.

Virtaamat ja vedenkorkeudet

Ruostejärven vedenkorkeus on N₆₀ +116,6 m. Vuoden 1997 pohjavesitutkimusten yhteydessä tehtyjen mittausten mukaan vedenkorkeus Ruostejärvessä vaihteli välillä N₆₀ +116,61 - +116,70 m ajalla 26.8.–2.11.1997. Vedenkorkeus siltapaikalla oli 12.1.2016 tehdyn mittauksen mukaan N₆₀ +116,96 m. Vesisyvyys oli tuolloin 3,8 m ja sen alla oli suurella osalla vähintään 1,2 m pehmeää pohjamateriaalia. Vesistön leveys siltapaikalla on noin 86 m.

Vedenlaatu

Ruostejärven vedenlaatua on tarkkailtu Eerikkilän urheiluopiston jätevedenpuhdistamon veloitettarkkailuna. Vuosien 1981–2014 välillä järvi on säilynyt karuna eikä rehevöitymistä ole tapahtunut. Puhdistamo suljettiin siirtoviemäriin rakentamisen jälkeen vuonna 2013, mutta jälkitarkkailua tehdään yhä. Yleisen käyttökelpoisuusluokituksen mukaan Rusotejärven vedenlaatu on ollut erinomainen.

Vesiliikenne

Vesiliikenne siltapaikalla rajoittuu paikalliseen soutuveneilyyn. Moottoriveineily järvellä on kielletty yhteisellä sopimuksella. Ruostejoki ei ole veneilykelpoinen.

Kalastus

Kalastus Ruostejärvellä on paikallista kotitarve- ja virkistyskalastusta.

Suunniteltu silta

Silta rakennetaan ponttonirakenteisena kahdeksasta kelluvasta siltaelementistä. Pisimmät elementit ovat 12 m pitkiä ja lyhin 8 m pitkä. Siltaelementit kiinnitetään pohjaan viidellä betonipainoparilla ja ketjuilla. Vedenpinnasta mitattuna sillan kannen yläpinnan korkeus on 45 cm ja kaiteiden yläpinnan korkeus 155 cm. Sillan pituus on 88,35 m ja leveys 3,0 m. Sillan keskiosaan jätetään soutuveneitä varten 4,0 m leveä ja vapaalta korkeudeltaan 1,5 m korkea kulkuaukko.

Kuvaus rakennustöistä

Rakennustyöt tehdään avovesiaikaan uittamalla siltaelementit paikoilleen ja kiinnittämällä ne pohjaan painottamalla betonipainoilla. Molempiin rantaumispäihin tehdään maakiinnitykset joko valamalla tai kiilaamalla. Rantakiinnitykset tehdään maa-alueen puolelle.

Siltaelementit kuljetetaan luontokeskuksen rantaan joko kokonaisina tai ne kootaan rannassa ja uitetaan siltapaikalle yksitellen ja kiinnitetään toisiinsa.

Kiinteistötiedot ja oikeudet alueisiin

Ulkoilureittitoimituksessa toimitusnumero 2014-490916 perustettiin Ruostejärven itäosan osayleiskaavan mukainen ulkoilureitti Kiinteistö Oy Tammelan Leppilammin omistaman kiinteistön Leppilammi 834-434-1-61 alueelle. Ulkoilureitti on rekisteröity kiinteistötietojärjestelmään 19.1.2016. Siltapaikka sijaitsee ulkoilureittitoimituksen osoittamassa paikassa. Toimituksessa Tammelan kunnalle annettiin oikeus sillan rakentamiseen Ruostejärveen Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen välille. Kunnalle annettiin toimituksessa vesistön kohdalla 4 m leveä oikeus sillan rakentamiseen ja oikeus sillan kiinnitysrakenteiden rakentamiseen sekä Kurjenniemeen että Leppilammin kannakselle sillan kumpaankin päähän 10 m x 20 m suuruiselle alueelle. Tammelan kunnalle perustetut oikeudet ovat ulkoilureittitoimituksen mukaan voimassa 1.1.2016 alkaen 30.12.2030 saakka. Ulkoilureittitoimituksen mukaan ulkoilureitin haltuunotto tapahtuu toimituksen lail-

listumispäivästä ja kun korvaukset maanomistajalle on maksettu. Hakija on ilmoittanut suorittaneensa korvaukset maa- ja vesialueen omistajalle.

Hankkeen vaikutukset

Virtaama ja vedenlaatu

Kelluvana rakenteena sillalla ei ole vaikutuksia vedenvirtaukseen tai vedenkorkeuksiin eikä todennäköisesti myöskään veden tilaan. Ulkoilureittitoimituksessa on päätetty, että vesistön tila Myllylahdessa voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi luotettavan seurannan jälkeen seuraavassa ulkoilureittitoimituksessa, jota haetaan 15 vuoden määräajan jälkeen.

Vesiliikenne

Siltaan tulee aukko veneellä kulkua varten, joten sillasta ei aiheudu haittaa vesiliikenteelle.

Vesialueen virkistyskäyttö

Rakennustyön aikaiset häiriöt siltapaikalla ja sen läheisyydessä ovat vähäiset, koska siltaelementtien rakentaminen tapahtuu muualla. Työssä ei käytetä suuria koneita ja ympäristö on tarkoitettu säilyttämään mahdollisimman luonnonmukaisena, minkä vuoksi on päädytty kelluvaan siltaratkaisuun. Sillasta ei ole haittaa kalastukselle eikä vesistön virkistyskäytölle. Sillalla on edellytyksiä muodostua merkittäväksi virkistyskalastuspaikaksi. Silta on osa ulkoilureittiverkkoa, joten siitä on merkittävää hyötyä ulkoilulle ja virkistyskäytölle.

Ranta-alueet ja maisema

Hankkeen vaikutukset ranta-alueisiin ja maisemaan on käsitelty ulkoilureittitoimituksen yhteydessä ja hakija on maksanut niistä maa- ja vesialueen omistajalle määrätty korvaukset. Hankkeesta ei ole haittaa yleiselle edulle.

Hankkeesta saatavat hyödyt ja siitä aiheutuvat menetykset

Silta on ulkoilureittitoimituksessa myönnetyn oikeuden mukainen ulkoilureittisilta, joka on osa Ilves-reittiin liittyvää ulkoilureittiverkkoa ja josta on merkittävää hyötyä ulkoilulle ja virkistyskäytölle.

Siltaelementtien rakentaminen tapahtuu muualla, minkä vuoksi rakennustyön aikaiset häiriöt siltapaikalla ja sen läheisyydessä ovat vähäiset. Rakentamistöistä aiheutuva veden samentuminen on vähäistä. Ympäristö on tarkoitettu säilyttämään mahdollisimman luonnonmukaisena.

Ulkoilureittitoimituksessa on määrätty maksettaviksi korvaukset kiinteistön Leppilampi 834-434-1-61 omistajalle. Hakija on ilmoittanut maksaneensa määrätty korvaukset.

Työnaikainen tarkkailu Työnaikainen tarkkailu ei ole tarpeen, koska pääosa rakennustyöstä tapahtuu muualla.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Tammelan kunnassa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 18.7.2016. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille. Kuulutus ja hakemuksen tiivistelmä sekä keskeisimmät hakemusasiakirjat on lisäksi julkaistu internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Tammelan kunnalta ja Tammelan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

1) Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että Tammelan Ruostejärvi kuuluu Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueeseen ja vesistön ekologisen tilan luokka on tällä hetkellä hyvä. Veden laatua heikentää loppukesään ajoittuva alusveden happikato, joka on toistunut 2000-luvulla vuosittain ainakin vuoteen 2013 asti. Uudempia tuloksia ei kesäajalta ole käytettävissä. Loppukesän happikatoja on havaittu myös monina aiempina vuosina. Ulkoilureittisillan rakentaminen Ruostejärveen Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen välille ei vaaranna vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista.

Suunniteltu silta sijaitsee sen eteläpäästä lukuun ottamatta Ruostejärvinimisellä (0483409) vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Pohjavesialueen kemiallinen ja määrällinen tila on hyvä. Rakentamispaikasta noin 300 m luoteeseen sijaitsee Eerikkilän urheiluopiston pohjavedenottamo. Alueen pohjavesi purkautuu Ruostejärveen. Hakemuksessa ei ole arvioitu hankkeen pohjavesivaikutuksia tai muutoinkaan hankealueen sijoittumista pohjavesialueelle. Sillasta ei ole odotettavissa vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään lukuun ottamatta mahdollista pohjaveden tilapäistä samentumista maakiinnitysten rakentamispaikoilla. Pohjavesien suojelun kannalta hankkeen toteuttamiselle ei ole estettä. Koneiden huollot ja tankkaukset tulee tehdä pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella. Öljyvuotoihin tulee varautua varaamalla riittävästi imeytysainetta.

Lupa sillalle voidaan myöntää normaalein lupamääräyksiin.

2) Tammelan kunnan ympäristölautakunnalla ei ole ollut huomautettavaa hakemuksen johdosta. Kelluvana rakenteena silta ei estä veden vir-

tausta eikä sillä ole vaikutusta vedenlaatuun ja korotettavan osan ansiosta soutuveneellä kulkeminen sillan alitse on mahdollista.

3) Tammelan kunta on antanut samansisältöisen lausunnon kuin Tammelan kunnan ympäristölautakunta kohdassa 2).

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

4) Letkun kalavesiosakaskunta (Letkun kylän yhteinen vesialue ja vesijättö 834-420-876-10) on vaatinut sillan sijoittamista Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen välille siten, etteivät veden virtaus, kalankulku ja vesiliikenne vaikeudu. Veneilyaukon mitat ovat kuulutuksessa epämääräiset. Aukon korkeuden tulee olla vähintään 1,5 m ja leveyden 5 m, jolloin soutuvene matkustajineen ja airoineen mahtuu sillan ali ilman muita toimenpiteitä. Suunnitelman mukaan veneilyaukko on suoraan matalikon kohdalla ja kivet estävät vapaan veneilyn. Aukon oikea paikka on noin 10 m lähempänä Leppilammin kannasta. Muistuttaja on vaatinut hankkeen suunnitelmista tarkempaa tietoa ennen rakennustöiden aloittamista.

5) Kiinteistö Oy Tammelan Leppilampi (Leppilampi 834-434-1-61) on vastustanut luvan myöntämistä hankkeelle.

Muistuttaja on tehnyt Tammelan kunnan kanssa vuokrasopimuksen maa- ja vesialueesta, jolle on tarkoitus rakentaa luontopolku. Vuokrasopimuksen tekohetkellä ei ole ollut tietoa, miten salmen ylitys Kurjenniemestä Leppilammin kannakselle toteutetaan.

Muistuttaja on erittäin huolestunut ponttonisiltasuunnittelemasta. Ruostejärvi on matala ja sen virtaukset heikkoja. Suunniteltu ponttonisilta heikentää entisestään veden virtausta järven ja Myllylahden välillä sekä Myllylahden ja järven vedenlaatua.

Kävelysillan tarkoituksena on yhdistää luontopolkuja eikä merkittävän virkistyskalastuspaikan muodostamista. Hämeen luontokeskuksella ja Eerikkilän urheiluopistolla on runsaasti rantoja, jotka sopivat virkistäytymiseen ja kalastukseen. Polkujen yhdistäminen ei edellytä 3 m leveää siltaa. Ylikulkusiltana ponttonisilta on ylimitoitettu ja luonnonarvojen sekä etenkin veden virtaaman kannalta tuhoisa. Hakemuksessa on painotettu enemmän ulkoilureitin luomista mahdollisimman edullisesti kuin siitä ympäristölle aiheutuvia haittoja.

6) Ruostejärven suojeluyhdistys ry on mielipiteessään todennut, että ponttonisillan rakentamisen perustana on vuonna 2015 suoritettu ulkoilureittitoimitus, jonka pohjana on vuonna 2014 hyväksytty Ruostejärven itäosan osayleiskaava. Osayleiskaavassa kyseiseen salmeen on merkitty kevyen liikenteen yhteystarve eikä siinä ole mainintaa yhteyden toteutustavasta. Ulkoilureittitoimituksessa Tammelan kunta on saanut sillan rakentamista varten 15 vuodeksi oikeuden vesistön 4 m leveään ylitykseen, mutta

sillan rakenteesta päätöksessä ei ole mainintaa. Ruostejärven ja Leppilammin kohdalla on osayleiskaavassa merkintä Wv (virkistykseen kannalta erittäin tärkeä vesialue) ja Leppilammin kannaksessa merkintä VR/s (retkeily- ja ulkoilualue / alue, jolla ympäristö säilytetään). Osayleiskaavassa on lisäksi koko Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen osalta merkintä luo-1 (luonnon monimuotoisuuden tai maiseman kannalta erityisen tärkeä alue). Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 43 §:n 2 momentin mukainen rakentamisrajoitus eikä maisemaa muuttavaa toimenpidettä saa suorittaa ilman maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaista maisematyölupaa.

Ruostejärven pinta-ala on noin 170 ha, keskisyvyys 3–4 m ja syvimät kohdat noin 10 m. Vesi vaihtuu varsin hitaasti, ja viipymä järvestä on keskimäärin 2,4 vuotta. Ruostejärvi on Loimijoen vesistön latvajärvi, johon vedet tulevat ympäröivistä metsistä ja soilta. Valuma-alue on noin 10 km². Järven rannoilla käy vuosittain 75 000–80 000 vierailijaa. Järven rannalla on noin 100 vapaa-ajan kiinteistöä.

Ruostejärven suojeluyhdistys ry on perustettu yli 40 vuotta sitten pitämään huolta järven tilan säilymisestä. Yhdistyksessä on noin 70 jäsentä, joista osa on myös järven rannalla sijaitsevia yhteisöjä ja niistä suurimpana Eerikkilän urheiluopisto.

Ruostejärven ekologinen tila on virallisen luokituksen mukaan hyvä eikä hakemuksessa väitetyin mukaisesti erinomainen. Veden laatua kuvaavat mittaustulokset ovat pysyneet kohtuullisen vakaina, mutta paikallisesti on huolestuttavia muutoksia kuten vesikasvuston lisääntymistä ja sinileväesiintymiä pienissä lahdelmissa.

Järvi on muutoksille herkkä johtuen sen muodosta ja vähäisestä puskurointikyvystä lisäkuormituksen suhteen. Pääaltaan lisäksi järvestä on kapean salmen erottamat Myllylahti ja Toralahti. Suurin valuma Ruostejärveen tulee Perhonjärvestä ja Perhosuolta tulevaa ojaa pitkin Myllylahteen. Ruostejärven laskujoen, Ruostejoen, luusua on parin sadan metrin päässä Myllylahdessa. Vesi vaihtuu järven pääaltaassa ja erityisesti Toralahdessa paljon hitaammin, koska niihin tuleva valuma on pienempi. Tämän vuoksi virtausolosuhteet Leppilammin kannaksen ja Kurjenniemen välisessä salmassa ovat kriittisiä. Muutokset niissä voivat heikentää merkittävästi koko järven tilaa.

Hakemuksen mukaan sillalla ei kelluvana rakenteena ole vaikutuksia veden virtaamaan tai vedenkorkeuksiin eikä todennäköisesti veden tilaan. Pientä kulkuaukkoa lukuun ottamatta ponttonisilta on yhtenäinen rantoihin ja pohjaan ankkureilla kiinnitetty koko salmen levyinen paikallaan pysyvä rakenne, jonka syväys voi olla muutaman kymmenen senttimetrin luokkaa. Se vastaa samankorkuista kiinteää vedessä olevaa seinämää tai pohjapatoa ja pienentää vastaavasti salmen virtauspoikkipinta-alaa. Pinnalla olevana rakenteena ponttonisilta estää erityisen tehokkaasti tuulen aiheutta-

mia pintavirtauksia, joilla saattaa olla merkittävä vaikutus veden vaihtuvuuteen muualla järvessä. Vaikutus veden tilaan voi olla huomattava.

Ulkoilureittitoimituksessa on päätetty, että kävelysilta on suunniteltava siten, että se ei haittaa veden virtaamista Kurjenniemen ohi Myllylahteen. Toteutettaessa hanke lupahakemuksen mukaan näin ei tapahdu. Toimituksen pöytäkirjassa on kirjattu myös, että Myllylahden veden vaihtuvuus tulee käsiteltäväksi sillan rakentamiseen liittyvän lupakäsittelyn aikana. Lupahakemuksessa on vain todettu, että sillalla ei ole vaikutuksia veden virtaamaan. Asiasta ei ole tehty selvityksiä ja väittämä perustunee käsitykseen kelluvista rakenteista.

Lupahakemuksen liitteenä olevassa ponttonisillan rakennesuunnitelmassa on esitetty, että salmen syvyys on koko leveydeltään 3,8 m. Salmi on todellisuudessa mainitun syvyinen vain kapeahkosta kohdasta Leppilammin kannaksen läheisyydessä. Kurjenniemen puolella keskellä salmea syvyys on noin yksi metri ja niemen puolella lähes kaksi metriä paikassa, josta alkaa kaislikko ison järven puolella. Se korostaa yhtenäisen ponttonisillan virtauksia estävää vaikutusta. Virtauspoikkipinta-ala pienenee suhteellisesti enemmän tasasyvyiseen salmeen verrattuna.

Hakemuksen mukaan hankkeesta ei ole haittaa yleiselle edulle. Järveä virkistystarkoituksessa käyttävät mökkiläiset ja muut ihmiset edustavat yleistä etua, joten väite ei voi pitää paikkaansa, koska ponttonisilta voi aiheuttaa merkittäviä muutoksia järven tilaan. Sillan rakentamista ei ole kuitenkaan perusteltu yleisellä edulla, koska silta palvelee hakemuksen mukaan lähinnä Eerikkilän urheiluopiston liiketoimintaan liittyvää yksityistä etua.

Hakemuksen mukaan silta ei haittaa vesiliikennettä, koska siihen tulee aukko veneellä kulkua varten eikä siitä ole haittaa kalastukselle eikä muulle vesistön virkistyskäytölle. Järvellä liikkuu kuitenkin talvella kohtuullisen paljon hiihtäjiä tai retkiluistelijoita, joiden suosituksen salmen kautta ponttonisilta katkaisee. Sillan aiheuttama haitta virkistyskäytölle on siis ilmeinen.

Yhdistys on vaatinut hakemuksen hylkäämistä puutteellisten selvitysten ja virheellisten päätelmien vuoksi. Silta on myös liian raskasrakenteinen ulkoilutarpeeseen nähden ja sopimaton merkittäviä luontoarvoja sisältävään luontomaisemaan. Kaavamerkintä edellyttää myös maisematyölupaa, mutta siitä ei ole mainintaa hakemuksessa. Retkeilykäyttöön sopivin yhteystarve voidaan toteuttaa kapulalossilla, joka ei aiheuta uhkaa vesistön tilalle. Mikäli silta rakennetaan, sen on oltava kokonaan veden yläpuolella ja mahdollisimman sirorakenteinen. Ennen sillan suunnittelua on tehtävä kattavat selvitykset ja mittaukset virtausolosuhteista ja vaikutuksista järven tilaan.

Yhdistys on lopuksi kritisoinut ulkoilureittitoimituksen puutteellista tiedottamista. Suojeluyhdistykselle ei tullut siitä mitään tietoa ja lupahakemuksesta tieto suojeluyhdistykselle tuli sattumalta muuta kautta.

HAKIJAN SELITYS JA HAKEMUS ALOITTAMISLUVASTA

Aluehallintovirasto on 3.8.2016 varannut hakijalle tilaisuuden selityksen antamiseen lausuntojen, muistutusten ja mielipiteen johdosta.

Hakija on 2.9.2016 aluehallintovirastoon toimittamassaan selityksessä todennut **Letkun kalavesiosakaskunnan** 4) muistutuksesta, että muistuttajan vaatimusten mukaisesti suunnitellut siltarakenteet eivät vaikeuta veden virtausta, kalojen kulkua eivätkä vesiliikennettä.

Veneilyaukon koko on riittävä soutuveneellä kulkemista varten ilman airojen irrotusta. Järvellä ei käytetä yhteisestä sopimuksesta muita kuin soutuveneitä. Leveämpi aukko aiheuttaisi turhaa rasitusta suunnitelluille rakenteille. Veden syvyys suunnitellulla siltapaikalla on luodattu edellisenä talvena eikä siinä havaittu esitettyä matalikkoa, mutta on mahdollista, että matalikko on siltapaikan sivussa. Veneilyaukko voidaan sijoittaa muistuttajan kanssa sovittavaan muuhunkin kohtaan.

Hakija on todennut **Kiinteistö Oy Tammelan Leppilammin** 5) muistutuksesta, että kiinteistöyhtiö ei ole tehnyt Tammelan kunnan kanssa vuokrasopimusta, vaan oikeus ulkoilureittiin 31.12.2030 saakka on saatu ulkoilureittitoimituksen kautta. Kunta on maksanut toimituksen edellyttämät korvaukset kiinteistöyhtiölle 26.2.2016. Toimituksen aikana kunnallakaan ei ollut selkeää käsitystä, miten vesistön ylitys toteutetaan. Haittojen arvioinnissa käytettiin nimitystä kävelysilta. Toimituksessa ei otettu kantaa vaikutuksiin veden laatuun. Vaikutuksia voidaan arvioida seuraavassa toimituksessa. Silta voidaan helposti poistaa, jos haittoja on osoitettavissa.

Sillasta ei ole tarkoitus tehdä virkistyskalastuspaikkaa, jollainen siitä voi jokamiehen oikeuksiin perustuen kuitenkin muodostua. Siltaan saadaan leveydellä parempi vakaus ja sillalla liikkumisesta turvallisempaa. Pelkätään ulkoilijoiden määrä ei edellytä suunnitellun levyistä siltaa. Sillan edullisuus ei ole ollut yksinomainen tekijä suunnittelussa, vaan pääsyy ponttonisillan valintaan kustannusten ohella on ollut rakentamisen helppous ja sen edellyttämät vähäisemmät maatyöt.

Hakija on esittänyt, että sillalle myönnetään lupa Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon mukaan normaalein lupamääräyksin. Hakija on pyytänyt, että rakentamiselle myönnetään aloittamislupa muutoksenhausta huolimatta, koska rakentaminen ei sillan helpon poistamismahdollisuuden vuoksi tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Hakija on todennut **Ruostejärven suojeluyhdistys ry:n** 6) mielipiteestä, että siinä edellytetty maisematyölupa haetaan myöhemmin ennen raken-

nustyötä. Kapulalossi ei palvele ulkoilua riittävästi hakemuksessa tarkoitetulla vesistön kohdalla, koska toisella rannalla on Hämeen luontokeskus ja toisella Eerikkilän urheiluopisto. Lossi ei myöskään palvele talviaikaista käyttöä kuten kiinteä silta. Käyttö on ympärivuotisesti oleellisesti suurempaa kuin Toralahden salmessa.

Kelluva silta näkyy maisemassa vähemmän kuin vedestä irti oleva silta. Suunnitellun sillan kohdalla vesi-aukon poikkipinta-ala on niin suuri, että sillalla ei ole vaikutuksia veden virtauksiin. Tarvittaessa ponttonit voidaan sijoittaa poikittain siltaan nähden, jolloin vaikutus pintavirtauksiin on vähäisempi kuin suunnitelmassa esitettyssä mallissa. Sillan rakenne joudutaan tällöin suunnittelemaan kokonaan uudestaan.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon mukaan lupa hankkeelle voidaan myöntää tavanomaisin lupamääräyksin erityisiä selvityksiä edellyttämättä. Mikäli on osoitettavissa, että järven tila sillan vaikutuksesta heikkenee, silta voidaan poistaa. Hakijan tarkoituksena ei ole pilata järveä. Järven tilasta on pitkältä ajalta seurantatietoa, jota voidaan hyödyntää myös mahdollisessa sillan vaikutusten seurannassa.

Ulkoilureittitoimitus on suoritettu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

HAKEMUKSEN OSITTAINEN PERUUTUS

Hakija on 5.9.2016 aluehallintovirastoon toimittamassaan sähköpostissa peruuttanut hakemuksen valmisteluluvan osalta.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Tammelan kunnalle luvan ponttonisillan rakentamiseen Ruostejärveen Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen välille kiinteistön Leppilammi 834-434-1-61 maa- ja vesialueelle 29.4.2016 päivätyn hakemussuunnitelman mukaisesti ja lupamääräysten täsmentävällä tavalla Tammelan kunnassa.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

1. Ponttonisillan leveys on 3,0 m. Sillan kannen yläpinta on veneilyaukon kohtaa lukuun ottamatta 45 cm ja kaiteiden yläpinta 155 cm vedenpinnan yläpuolella. Silta rakennetaan 23.3.2016 päivätyn pituusleikkauspiirustuk-

sen (mittakaava 1:250) mukaisesti ja 7.4.2016 päivityssä asemapiirustuksessa (1:1 000) osoitetulle paikalle.

Veneilyaukon leveyden on oltava vähintään 4,0 m ja korkeuden vedenpinnasta vähintään 1,5 m. Veneilyaukon sijaintia voidaan muuttaa piirustuksissa esitetystä yhteistä aluetta Letkun kylän yhteinen vesialue ja vesijättö 834-420-876-10 hallinnoivan osakaskunnan kanssa tehtävällä sopimuksella.

2. Rakennustyöt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesistölle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Töissä tulee välttää veden samentumisen aiheuttamista ja vesialueen kaventamista. Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei vesiliikenne siltatyömaan ohi tarpeettomasti esty rakennustöiden aikana.

Mikäli töitä tehdään vesialueen ollessa jäässä, on kohdat, joissa jäätä on rikottu tai jään kantavuus muuten on työn takia huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.

3. Rakennustöiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen kuntoon. Siltapaikka on maisemoitava ja viimeisteltävä siten, että se sopii mahdollisimman hyvin alueen maisemakuvaan.

4. Luvan saajan on pidettävä silta tarkoitustaan vastaavassa kunnossa.

5. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva ja välittömästi ilmenevä edunmenetys on viipymättä korvattava asianomaiselle edunmenettäjälle. Luvan saaja on muutoinkin vastuussa hankkeesta mahdollisesti aiheutuvasta edunmenetyksestä.

Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

6. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä ja hanke toteutettava olennaisilta osin kolmen vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi uhalla, että lupa raukeaa.

7. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Tammelan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaiselle vesi- ja maa-alueen omistajalle.

8. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Tammelan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Valmistumisilmoitukseen on liitettävä sillan lopullista sijaintia osoittava karttapiirros ja mittoja osoittava piirustus.

Perustelut

Tammelan kunta on ulkoilureittitoimituksessa nro 2014-490916 saanut 19.1.2016 rekisteröidyn oikeuden 15 vuodeksi ulkoilureitin perustamiseen kiinteistön Leppilammi 834-434-1-61 alueelle. Reitti on osa laajempaa Ilvesreittiin liittyvää ulkoilureittiverkkoa. Kurjenniemen ja Leppilammin kannaksen välille Ruostejärveen rakennettava ulkoilureittisilta on ulkoilureittitoimituksen mukainen ja ponttonisillasta on merkittävää hyötyä ulkoilulle ja virkistyskäytölle.

Ponttonisillan rakentaminen aiheuttaa vähäistä ja lyhytaikaista Ruostejärven veden samentumista. Sillasta ja sen rakentamisesta ei arvioida olevan vaikutuksia Ruostejärven pohjavesialueen pohjaveden laatuun tai määrään lukuun ottamatta mahdollista pohjaveden tilapäistä samentumista maakiinnyksien rakentamiskohteilla. Ponttonisilta veneilyaukolla ei heikennä merkittävästi Ruostejärven veden virtausta eikä vaikuta haitallisesti järven tilaan.

Siltapaikalla ei ole luonnonsuojelualueita eikä muita suojelukohteita. Hanke on alueella voimassa olevan kaavoituksen mukainen.

Luvan saaja on saanut oikeuden hanketta varten tarvittaviin maa- ja vesialueisiin ulkoilureittitoimituksessa nro 2014-490916. Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1) kohta ja 3 momentti, 5 ja 10 §

Lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteeseen vastaaminen

Aluehallintovirasto hylkää vaatimukset hakemuksen hylkäämisestä, koska luparatkaisun perusteluiden mukaisesti edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa.

Aluehallintovirasto ottaa **Letkun kalavesiosakaskunnan** 4) vaatimuksen veneilyaukosta huomioon lupamääräyksessä 1.

Aluehallintovirasto ottaa muilta osin lausunnot, muistutukset ja mielipiteen huomioon luparatkaisusta, lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2 600 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen vuoden 2016 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1524/2015) mukaisesti, koska hakemus on pantu vireille vuonna 2016. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan vesilain 3 luvun mukaisen siltaa koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 2 600 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Tammelan kunta

Jäljennös päätöksestä

Tammelan kunta

Tammelan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköpostitse)

Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-4461-2016 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Tammelan kunnan virallisella ilmoitustaululla. Lisäksi päätös julkaistaan internetissä aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite Valitusosoitus

Esko Vähäsöyrinki

Anne Valjakka

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Esko Vähäsöyrinki ja esitellyt ympäristölakimies Anne Valjakka.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **27.2.2017**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki
puhelin:	(vaihe) 0295 016 000
fax:	09 6150 0533
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.